

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania: policji, prokuratury, sądownictwa, więziennictwa i zakładów dla nieletnich oraz adwokatury.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych, skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. **warunkowe umorzenie postępowania** stosuje wyłącznie sąd. Od dnia 1 IX 1998 r. prokuratura składa do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.

6. Organizacja sądów powszechnych określona jest w ustawie z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070) z późniejszymi zmianami, która weszła w życie z dniem 17 X 2001 r.

7. Instytucja **rewizji nadzwyczajnej** przysługuje jedynie od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Kasacja w przypadku:

— spraw karnych — jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, przysługującym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, natomiast Prokurator Generalny oraz Rzecznik Praw Obywatelskich mogą wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie,

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of: the police, public prosecutor's office, courts of law, the penitentiary system, juvenile institutions and attorneys.

2. Data concerning ascertained crimes, adults convicted in the first instance and the verdicts of which have been upheld as well as juveniles with regard to whom educational and correctional measures have been adjudicated are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments) or other specific laws.

3. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceedings in courts.

4. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. According to the Criminal Code of 1997 **conditional discontinuance of proceedings** is at the exclusive discretion of the court. As of 1 IX 1998, the public prosecutor submits a motion for conditional discontinuance of a proceeding to the court.

6. The organization of common courts is defined in the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws No. 98, item 1070) with later amendments, which became valid on 17 X 2001.

7. The institution of **extraordinary appeal applies** only to adjudications of the Supreme Administrative Court.

Cassation in:

— criminal cases — is an extraordinary measure of appeal, vested in binding adjudications of courts of appeal, which ends the proceedings, however Prosecutor General and Commissioner for Civil Rights Protection may fill a cassation upon any final and binding sentence of the court, which ends the proceeding,

— spraw cywilnych — jest zwyczajnym środkiem odwoławczym, przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie kasacyjnej.

8. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego rozpoznaje środki odwoławcze (apelacje i zażalenia) od orzeczeń i zarządzeń wydanych w pierwszej instancji w wojskowym sądzie okręgowym.

9. Dane o działalności **notariuszy** dotyczą spraw załatwionych przez kancelarie notarialne, działające na mocy ustawy z dnia 14 II 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 22, poz. 91) z późniejszymi zmianami.

Wykaz zarejestrowanych kancelarii notarialnych publikowany jest corocznie w Monitorze Polskim.

Notariusze, obok sporządzania aktów notarialnych, wykonują inne czynności, np.: poświadczają dokumenty, doręczają oświadczenia, przyjmują dokumenty na przechowanie.

10. **Sprawa załatwioną** jest sprawa: w której wydano wyrok, postanowienie lub w której postępowanie zawieszono lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób. **Liczba spraw do załatwienia** (w Sądzie Najwyższym — do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

11. **Sprawy rodzinne** obejmują postępowanie:
- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
 - 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
 - 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czynny karalny w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
 - 4) w związku z leczeniem narkomanów;
 - 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt. 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2002 Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami). W momencie wpływu sprawy do sądu sędzia może wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie w sprawie tego samego nieletniego może wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym, w czasie których sąd może orzec środki wychowawcze, poprawcze lub załatwić sprawę w inny sposób. Środki, jakie sąd rodzinny może zastosować wobec nieletniego, to m.in.: ustanowienie nadzoru (rodziców, opiekuna, kuratora, organizacji udzielającej poręczenia za nieletniego), udzielenie upomnienia, zobowiązanie do okreś-

— *civil cases* — is a standard measure of appeal, vested in a sentence or a decision issued by the courts of II instance with regard to rejecting a petition or discontinuing legal proceedings, which end the proceedings in a cassation case.

8. Military Chamber of the Supreme Court hears appeal measures (appeals and complaints) upon verdicts and rulings issued in the first instance in the military district court.

9. Data concerning the activities of notaries relate matters expedited by notary offices acting on the basis of the Law on Public Notaries, dated 14 II 1991 (Journal of Laws No. 22, item 91) with later amendments.

The list of registered notary public offices is published annually in Monitor Polski.

Apart from preparing notarial deeds notaries perform other duties such as confirming documents, delivery of notices, accepting documents for safekeeping.

10. A **resolved case** is: a case in which with regard to which a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons. **The number of pending cases** (in the Supreme Court — cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

11. **Family cases** include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13—17,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (pt. 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2002 No. 11, item 109 with later amendments). At the time the case is brought into the court the judge may institute investigative proceedings against the juvenile and then with regard to the same juvenile, issue a decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correctional proceedings, following which the court may adjudicate educational or correctional measures or resolve the case in another manner. The measures which the family court may apply to the juvenile include instituting supervision (by parents, a probation officer or an organization which provides warranty for the juvenile), issuing a reprimand obligating the juvenile to behave in a specific manner or placing the juvenile

lonego postępowania, umieszczenie w instytucji lub organizacji powołanej do przygotowania zawodowego lub w innych instytucjach, orzeczenie umieszczenia w zakładzie wychowawczym, placówce resocjalizacyjnej lub w zakładzie poprawczym. Istotne jest, iż wobec nieletniego musi być zachowana kolejność stadiów postępowania od wydania postanowienia o wszczęciu postępowania do wydania merytorycznego orzeczenia przez sąd rodzinny lub zwykły.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód i separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070) z późniejszymi zmianami, która weszła w życie z dniem 1 X 2001 r.

12. Dorosli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

13. W związku z wprowadzeniem ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym z dnia 24 V 2000 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 580) nie są rejestrowane dane dotyczące prawomocnych orzeczeń wobec nieletnich według przejawów demoralizacji oraz prawomocnych osądzeń osób dorosłych poprzednio karanych.

14. Z dniem 17 X 2001 r. przestały istnieć kolegia do spraw wykroczeń (art. 237 Konstytucji RP). W sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzekają sądy rejonowe (art. 9 § 1 ustawy z dnia 24 VIII 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, Dz. U. Nr 106, poz. 1148).

15. Kara ograniczenia wolności — według Kodeksu karnego z 1997 r. — polega na:

- 1) obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w odpowiednim zakładzie pracy, placówce służby zdrowia, opieki społecznej, organizacji lub instytucji noszącej pomoc charytatywną na rzecz społeczności lokalnej, w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym;
- 2) w stosunku do osoby zatrudnionej sąd, zamiast obowiązku określonego w pkt. 1, może orzec potrącenie od 10 do 25% wynagrodzenia za pracę na rzecz Skarbu Państwa albo na cel społeczny wskazany przez sąd.

Wykonanie orzeczonej kary ograniczenia wolności może zostać warunkowo zawieszona, a w tym czasie sąd może zobowiązać do określonych zachowań. Wymiar kary ograniczenia wolności określony jest od miesiąca do roku.

Ponadto z karą tą związane są pewne ograniczenia orzekane przez sąd, jak np. zakaz zmiany stałego miejsca pobytu.

16. Karę dożywotniego pozbawienia wolności, jak i karę 25 lat pozbawienia wolności określa się jako karę orzekaną w przypadkach przewidzianych w ustawie Kodeks karny z 1997 r. Przed wejściem w życie tego Kodeksu karę dożywotniego pozbawienia wolności wprowadziła ustawa z dnia 12 VII 1995 r. o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz o podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym (Dz. U. Nr 95, poz. 475) z mocą obowiązującą od dnia 20 XI 1995 r.

in an educational institution, institution of vocational training, correctional centre or resocialization facility. It is important to note that the order in which proceedings occur must be maintained with regard to juveniles, from the issuance of the decision to institute proceedings until the issuance of a substantive adjudication by a family or ordinary court.

Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases (e.g., divorce and separation), which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws No. 98, item 1070) with later amendments, which became valid on 1 X 2001.

12. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

13. *In connection with introduction of Law on National Court Register, dated 24 V 2000 (Journal of Laws No. 50, item 580) data related to valid decisions about juveniles according to symptoms of demoralisation, and also adjudications on previously sentenced adults.*

14. *The Petty Offences Board (art. 237 of the Constitution of the Republic of Poland) ceased to exist on 17 X 2001. District courts adjudicate in cases concerning petty offences of the first instance (art. 9 § 1 of the act dated 24 VIII 2001, Petty Offences' Proceedings Code, Journal of Laws No. 106, item 1148).*

15. The penalty of restriction of freedom — according to the Criminal Code of 1997 — consists in:

- 1) *compulsory performance of supervised, unpaid social work as indicated by the court in an appropriate workplace, health service or social welfare facility, organization or institution engaged in charitable assistance or for the benefit of the local community, amounting from 20 to 40 hours a month;*
- 2) *in relation to an employed person, rather than the obligation defined in point 1, the court may order 10 to 25% of wages and salaries be transferred to the State Treasury or designated for social goals as indicated by the court.*

Execution of the ordered penalty of restriction of freedom may be conditionally suspended, during which the court may impose restrictions or duties on the convicted person. The penalty period considering restriction of freedom may range from one month to one year.

In addition, certain restrictions decided by the court are connected with this penalty, e.g., a ban of changing the place of permanent residence.

16. Life imprisonment as well as **25 years imprisonment penalty** is defined as a penalty decided in cases foreseen in Criminal Code dated 1997. Before this Code came into force, life imprisonment was introduced by the Law on the Amendment of the Criminal Code and on the Executive Criminal Code and on Raising the Lower and Upper Limits of Fines and Sanction Payments in Criminal Law, dated 12 VII 1995 (Journal of Laws No. 95, item 475) in force since 20 XI 1995.

TABL. 1 (77). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym w mia- stach of which urban areas	
OGÓŁEM	1266910	1404229	1466643	1183652	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	35424	33866	32288	23184	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	1269	1188	1039	780	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk	18429	16775	15669	11322	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	14363	14194	14010	9956	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	23317	165604	171890	100990	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^a . . .	x	144412	150901	88599	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	40025	43164	42567	30639	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	4469	4652	4828	3325	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie — art. 197 Kk	2399	2345	2322	1608	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	53709	48026	46262	32318	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk . . .	23308	23921	23388	14991	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	5407	5672	6308	5384	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	13501	14717	17291	14412	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	2629	2622	2873	2416	Infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 Kk	3331	3620	3864	3083	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk	5443	5758	6718	5568	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231 Kk	1899	2408	3490	3053	Corruption — Art. 228—231 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 (77). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)

ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym w mia- stach of which urban areas	
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	9867	14641	18920	14217	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	4479	5286	5748	4321	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumen- tów	70591	71395	74149	65712	Against the reliability of documents
Przeciwko mieniu	925433	890085	932393	791395	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk	309846	314929	336143	284228	Property theft — Art. 278 Criminal Code
w tym kradzież samochodu	68062	53674	54291	49159	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk	18792	13657	12035	10562	Wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	364786	304625	294654	242128	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	41893	38648	42182	38776	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	1362	1697	1904	1770	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	10278	7463	7602	6021	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 Kk	79838	94817	108940	101162	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	12220	9995	10961	9256	Against economic activity
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i pa- pierami wartościowymi	18347	11682	11830	11338	Against money and securities tra- ding
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	160	2611	2573	1774	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	4064	11299	11270	10188	On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawa z dnia 26 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198)	19649	36178	47605	43157	On Fighting Drug Addiction — law dated 26 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198)
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	4160	4910	4691	3471	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments
W tym akcyza	2410	3691	3231	2378	Of which excise

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 2 (78). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH
 RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003	TYPE OF CRIME
	w % in %			
OGÓŁEM	47,8	54,9	55,2	TOTAL
w tym:				of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	84,5	84,0	82,8	Against life and health
w tym:				of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	87,0	89,4	87,5	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk	89,7	89,1	87,9	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	77,4	77,2	76,4	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	84,5	98,3	98,3	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^a	x	100,0	100,0	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	92,0	93,1	92,7	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	89,7	89,2	89,7	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie — art. 197 Kk	85,9	85,3	85,7	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	100,0	99,9	100,0	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	99,4	99,3	99,4	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	98,5	98,7	98,9	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:				of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	97,9	98,4	98,6	Infringings bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 Kk	99,2	98,8	99,4	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk	99,4	99,4	99,4	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231 Kk	97,1	97,7	98,1	Corruption — Art. 228—231 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	98,1	98,7	99,0	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	85,1	86,7	85,5	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów	75,2	70,7	75,3	Against the reliability of documents
Przeciwko mieniu	33,4	34,2	34,6	Against property
w tym:				of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk	21,5	21,2	19,8	Property theft — Art. 278 Criminal Code
w tym kradzież samochodu	8,9	8,6	8,8	of which automobile theft

a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 2 (78). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH (dok.)

RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003	TYPE OF CRIME
	w % in %			
Przeciwko mieniu (dok.)				Against property (cont.)
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk	16,9	15,8	15,0	<i>Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	23,3	21,5	20,2	<i>Burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
Rozbój — art. 280 Kk	44,1	42,4	39,5	<i>Robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk . .	62,6	60,2	62,2	<i>Theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	91,7	90,7	91,9	<i>Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo — art. 286 i 287 Kk . . .	90,2	89,2	90,5	<i>Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	92,7	88,1	87,4	Against economic activity
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	41,6	30,5	21,1	Against money and securities trading
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	100,0	98,2	96,5	<i>On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	95,2	97,6	98,3	<i>On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawa z dnia 26 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198)	98,5	97,6	97,6	<i>On Fighting Drug Addiction — law dated 26 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	96,6	97,9	97,9	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments
W tym akcyza	97,0	97,8	97,9	<i>Of which excise</i>

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 3 (79). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYNIKU POSTĘPOWANIA

ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY RESULT OF THE PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1266910	1404229	1466643	TOTAL
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem do prokuratury o:				of which crimes for which the proceedings ended with a motion to the prosecutor for:
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	676881	647082	673169	Discontinuance due to lack of offender
Umorzenie warunkowe	2141	2789	4008	Conditional discontinuance
Sporządzenie aktu oskarżenia ^a	583399	746971	781298	Bill of indictment ^d

^a Dane dotyczą również przestępstw, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o zastosowanie amnestii oraz których akta przekazano: do sądu, do sądu rodzinnego w zakresie postępowania wobec nieletnich, do finansowych lub celnych organów orzekających w sprawach karnych skarbowych.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Data also relate to crimes with regard to which the proceedings were resolved by presenting a motion for amnesty and for which records were handed over to: courts, to family courts for hearing in the course of proceedings against juveniles, to financial or customs adjudicating institutions in penal treasury cases.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 4 (80). **POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE^a W 2003 R.**PROCEEDINGS REGARDING TREASURY CRIMES AND OFFENCES^a IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania <i>Proceedings</i>	Wartość zajętych towarów i środków płatniczych w tys. zł <i>The value of the goods seized and of the means of payment in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	30620	148051,5	TOTAL
Przywóz	28834	135458,3	Imports
Przestępstwa dewizowe	—	—	Foreign exchange crimes
Wykroczenia dewizowe	3	—	Foreign exchange offences
Przestępstwa celne	23385	130827,1	Customs crimes
Wykroczenia celne	5446	4631,2	Customs offences
Wywóz	1786	12593,2	Exports
Przestępstwa dewizowe	9	767,0	Foreign exchange crimes
Wykroczenia dewizowe	—	—	Foreign exchange offences
Przestępstwa celne	1603	11570,4	Customs crimes
Wykroczenia celne	174	255,8	Customs offences

^a Gdy organem dochodzenia jest urząd celny; dane dotyczą przestępstw i wykroczeń przeciwko: obowiązkowi celnym, zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami oraz obrotowi dewizowemu.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

^a When investigated by a customs office; data concern crimes and offences regarding: customs responsibilities, customs regulations (within the scope of foreign trade) and the trade in foreign currencies.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 5 (81). **PROKURATURA POWSZECHNA W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE IN 2003

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Prokuratury <i>Prosecutor's offices</i>			SPECIFICATION
	apelacyjne <i>appeal</i>	okręgowe <i>regional</i>	rejonowe <i>district</i>	
Liczba jednostek	10	42	326	Number of units
Zatrudnienie ^a :				Employment ^a :
prokuratorzy	243	4976		prosecutors
w tym kobiety	99	2638		of which women
asesorzy	x	364		assessors
aplikanci	x	154		applicants
urzędnicy	192	3531		officials
inni pracownicy	57	1412		other employees
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł:				Average monthly gross wages and salaries ^b in zł:
prokuratorzy	9213	7181	5397	prosecutors
asesorzy	x	3556		assessors
aplikanci	x	1619		applicants
urzędnicy	.	3102 ^c		officials
inni pracownicy	.	1656 ^c		other employees

^a Pełnozatrudnieni oraz niepełnozatrudnieni bez przeliczania na pełnozatrudnionych. ^b Z wyjątkiem wynagrodzeń prokuratorów podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. ^c Łącznie z urzędnikami i innymi pracownikami prokuratury apelacyjnej.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Full-time and part-time paid employees without converting into full-time paid employees. ^b Given including contributions to compulsory social security, but excluding the wages and salaries of prosecutors. ^c Including officials and other employees in appeal prosecutor's office.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (82). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY POWSZECHNEJ W 2003 R.**

ACTIVITIES OF THE PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia <i>Cases pending</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym wpływ spraw w 2003 r. <i>of which incoming cases in 2003</i>	
Prokuratury rejonowe			District prosecutor's offices
Sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze) . . .	1793951	1663485	Cases: criminal (investigations)
cywilne	32066	28360	civil
administracyjne	9572	9022	administrative
Prokuratury okręgowe			Regional prosecutor's offices
Sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze) . . .	5383	4071	Cases: criminal (investigations)
cywilne	14510	12058	civil
administracyjne	1131	997	administrative
Prokuratury apelacyjne			Appeal prosecutor's offices
Sprawy: karne (nadzorowane)	5142	3440	Cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze) . . .	211	140	criminal (investigations)
cywilne	141	126	civil
administracyjne	259	240	administrative

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (83). **ZAKOŃCZONE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W PROKURATURZE POWSZECHNEJ**

RESOLVED PREPARATORY PROCEEDINGS IN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Prokuratury okręgowe i rejonowe . . .	1480637	1647246	1680073	District and regional prosecutor's offices
w tym:				of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia . . .	240773	391487	402236	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie ^a	7091	7578	8223	Handed over to courts a motion for conditional discontinuance ^a
Odmówiono wszczęcia postępowania . . .	110556	131548	144810	Proceedings declined
Umorzono	973807	968924	986167	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców . . .	714389	681937	693604	of which due to lack of offenders
Prokuratury apelacyjne^b		124	120	Appeal prosecutor's offices^b
w tym:				of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia		49	56	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie ^a		—	—	Handed over to courts a motion for conditional discontinuance ^a
Odmówiono wszczęcia postępowania		4	8	Proceedings declined
Umorzono		18	30	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców		7	12	of which due to lack of offenders

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 150. ^b Działają w zakresie postępowań przygotowawczych od dnia 1 VII 2001 r. na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 VI 2001 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 654).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See general notes, item 5 on page 150. ^b Operate within the scope of preparatory proceedings since 1 VII 2001 on the basis of decree of the Minister of Justice, dated 1 VI 2001 (Journal of Laws No. 64, item 654).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (84). **POWOŁANIE SĘDZIÓW^a**
NOMINATION OF JUDGES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	560	451	614	942	TOTAL
w tym kobiety	321	292	379	549	<i>of which women</i>
Sąd Najwyższy	2	3	10	2	<i>Supreme Court</i>
Naczelny Sąd Administracyjny . .	12	30	24	1	<i>Supreme Administrative Court</i>
Wojewódzkie sądy administracyjne ^b	x	x	x	77	<i>Administrative courts of first instance^b</i>
Sądy apelacyjne	24	36	25	50	<i>Appeal courts</i>
Sądy okręgowe	112 ^c	221	177	186	<i>Regional courts</i>
Sądy rejonowe	407	158	370	620	<i>District courts</i>
Sądy wojskowe	3	3	8	6	<i>Military courts</i>

^a Powołania sędziów dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. ^b Powołane na mocy ustawy z dnia 30 VIII 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271) z późniejszą zmianą. ^c Dotyczy sądów wojewódzkich.

Źródło: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Judges are nominated by the President of the Republic of Poland. ^b Created on the basis of the Law dated 30 VIII 2002. Provisions enacting the Law on Administrative Courts and the Law on Proceedings Before the Administrative Courts (Journal of Laws No. 153, item 1271) with later amendment. ^c Concerns voivodship courts.

Source: data of the Office of the President of the Republic of Poland.

TABL. 9 (85). **SĄD NAJWYŻSZY I NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
THE SUPREME COURT AND THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Zatrudnieni sędziowie Judges employed				
		ogółem total	w tym kobiety of which women	z liczby ogółem — w wieku of total number — at age		
				40 lat i mniej and less	41—50	51 lat i więcej and more
Sąd Najwyższy <i>Supreme Court</i>	1	85	22	—	11	74
Naczelny Sąd Administracyjny <i>Supreme Administrative Court</i>	1	87	42	—	20	67
Ośrodki zamiejscowe Naczelnego Sądu Administracyjnego <i>Local branches of the Supreme Administrative Court</i>	11	196	85	2	78	116

U w a g a. Z dniem 1 I 2004 r. zgodnie z ustawą — patrz notka *b* do tabl. 8 (art. 85) — zostały powołane wojewódzkie sądy administracyjne, znosząc zamiejscowe ośrodki Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Źródło: dane Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Note. As of 1 I 2004 according to the law — see footnote *b* for table 8 (art. 85) — administrative courts of first instance were established, abolishing local branches of the Supreme Administrative Court.

Source: data of the Supreme Court and Supreme Administrative Court.

TABL. 10 (86). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2003 R.**

ACTIVITIES OF THE SUPREME COURT IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia <i>Cases waiting for decision</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym wpływ spraw w 2003 r. <i>of which incoming cases in 2003</i>	
OGÓŁEM	12739	8826	TOTAL
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO, PRACY I UBEZPIECZEN SPOŁECZNYCH			CASES RELATED TO ADMINISTRATIVE, LABOUR AND SOCIAL SECURITY LAW
Kasacje	1966	1228	Cassations
Rewizje nadzwyczajne	384	233	Extraordinary revisions
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	37	32	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	338	278	Complaints
Inne	213	198	Others
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Kasacje	5117	3315	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	147	122	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje ^a	4	4	Appeals ^a
Zażalenia	948	839	Complaints
Inne	149	142	Others
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Kasacje	2555	1719	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	60	47	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	266	222	Complaints
Inne	348	266	Others
SPRAWY WÓJSKOWE			MILITARY CASES
Kasacje	37	27	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	3	3	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje ^a	77	68	Appeals ^a
Zażalenia ^b	68	65	Complaints ^b
Inne	22	18	Others

^a Sąd Najwyższy władny jest przejąć apelację do rozpoznania, w sytuacji gdy sprawa zostanie przekazana Sądowi Najwyższemu, w związku z zagadnieniem prawnym budzącym poważne wątpliwości (art. 390 § 1 Kpc). ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 151.

Źródło: dane Sądu Najwyższego.

^a The Supreme Court is empowered to consider appeals should a case be filed with the Supreme Court when a legal issue is highly debatable (Art. 390 § 1 Code of Civil Proceedings). ^b See general notes, item 8 on page 151.

Source: data of the Supreme Court.

TABL. 11 (87). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2003 R.**

ACTIVITIES OF THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2003

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw <i>In-coming cases</i>	Sprawy załatwione <i>Cases resolved</i>				TYPE OF CASE
		ogółem ^a <i>grand total^a</i>	na rozprawie <i>at the hearing</i>		na po- siedze- niu niejawnym <i>at a closed hearing</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przez uwzględ- nienie skargi <i>of which by ac- cepting the com- plaint</i>		
OGÓŁEM	69056	69648	46320	12408	23328	TOTAL
w tym w zakresie:						of which:
Gospodarki komunalnej, mieszkaniowej i gruntami	2376	1828	1055	305	773	Municipal economy, housing and land
Budownictwa	9099	8019	5477	1765	2542	Construction
Kombatantów	1343	4415	3674	1593	741	Veterans
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	18036	19472	13273	4039	6199	Tax liabilities — budget cases

^a Łącznie z pozostałymi z roku poprzedniego.

^a Including cases remaining from the previous year.

TABL. 11 (87). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2003 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2003 (cont.)

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw <i>In- coming cases</i>	Sprawy załatwione <i>Cases resolved</i>				TYPE OF CASE
		ogółem ^a <i>grand total^a</i>	na rozprawie <i>at the hearing</i>		na po- siedze- niu niejaw- nym <i>at a closed hearing</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przez uwzględ- nienie skargi <i>of which by ac- cepting the com- plaint</i>		
Cel	9917	7781	6064	1235	1717	<i>Customs</i>
Zatrudnienia i spraw socjalnych . . .	7787	7300	4235	1045	3065	<i>Employment and social issues</i>
Wywłaszczenia nieruchomości i in- nych praw	1469	1728	1318	405	410	<i>Dispossession of real estate and other rights</i>
Zagospodarowania przestrzennego	3943	3954	2653	867	1301	<i>Development planning</i>
Rolnictwa i leśnictwa	709	667	294	70	373	<i>Agriculture and forestry</i>

^a Łącznie z pozostałymi z roku poprzedniego.

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.

^a Including cases remaining from the previous year.

Source: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 12 (88). **SĄDOWNICTWO POWSZECHNE**

THE COMMON COURTS

A. JEDNOSTKI W 2003 R.

Stan w dniu 31 XII

UNITS IN 2003

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jedno- stek Number of units	SPECIFICATION
Sądy apelacyjne	10	Appeal courts
Wydział Lustracyjny w Warszawie	1	Vetting Department in Warszawa
Wydziały: cywilne	11	Departments: civil
karne	10	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	10	labour and social security
Sądy okręgowe	41	Regional courts
Wydziały: cywilne	86	Departments: civil
karne	79	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń karnych	34	penitentiary and supervision over execu- tion of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz- nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	60	labour (labour courts) and social security (social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	30	commercial (commercial courts)
Sąd Antymonopolowy w Warszawie ^a	1	Antimonopoly Court in Warszawa ^a
Sądy rejonowe	300	District courts
Wydziały: cywilne	331	Departments: civil
karne	342	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	318	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz- nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	221	labour (labour courts) and social security (social security courts)
ksiąg wieczystych	344	real estate registers
grodzkie (sądy grodzkie)	343	borough courts
gospodarcze (sądy gospodarcze) ^b	116	commercial (commercial courts) ^b
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne (łącznie z filiami)	67	Family diagnostic and advisory centres (including branches)
Zakłady dla nieletnich	34	Juvenile institutions
Instytuty naukowo-badawcze	2	Research institutes

^a Odrębna jednostka organizacyjna — wydział do spraw z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, telekomunikacji i transportu kolejowego. ^b Tworzone w sądzie mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego lub w mieście na prawach powiatu.

^a Separate organizational entity — department for matters involving the protection of competition and the regulation of energy, telecommunications and rail transport. ^b Created in the court having a head office in the locality being the head office of the regional court or in a city with powiat status.

TABL. 12 (88). SĄDOWNICTWO POWSZECHNE (dok.)

THE COMMON COURTS (cont.)

B. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnienie ^c stan w dniu 31 XII <i>Employment^c as of 31 XII</i>			Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^d <i>Average monthly gross wages and salaries in zł^d</i>			SPECIFICATION
	2000	2002	2003	2000	2002	2003	
Sądy apelacyjne							Appeal courts
Sędziowie	331	374	396 ^e	6750	8265	8862	Judges
Urzędnicy	557	595	644	2414	3370	.	Officials
Inni pracownicy	133	146	149	1411	1642	.	Other employees
Sądy okręgowe i rejonowe							Regional courts and district courts
Sędziowie sądów okręgowych . .	2072	2307	2350 ^f	5561	6784	7333	Judges of regional courts
Sędziowie sądów rejonowych . .	4774	5150	5586 ^g	4331	5345	5757	Judges of district courts
Asesorzy i aplikanci	2005	2024	1953	2360	2728	2913	Assessors and applicants
Urzędnicy	18777	20184	20898	2028	2828	.	Officials
Referendarze sądowi	350	678	777	3071	3217	4288	Court division officials
Inni pracownicy	3645	3575	3587	1222	1364	.	Other employees
Kuratorzy sądowi (zawodowi) . .	3574	3623	3978	2275	2745	4532	Court professional probation officers
Komornicy sądowi	578	585	586	1495	.	.	Court receivers
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne (łącznie z filiami) — pracownicy	584	587	587	2252	2397	2630	Family diagnostic and advisory centres (including branches) — employees
Zakłady dla nieletnich — pracownicy	2115	2136	2139	2636	2817	3027	Juvenile institutions — employees
Instytuty naukowo-badawcze							Research institutes
Prokuratorzy	1	1	1	#	#	#	Prosecutors
Sędziowie	1	—	—	#	—	—	Judges
Pracownicy	130	136	135	2771	3080	3241	Employees

^c Pełnozatrudnieni oraz niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^d Z wyjątkiem wynagrodzeń sędziów i prokuratorów podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. ^{e—g} W tym kobiety: ^e — 228, ^f — 1441, ^g — 3661.

Uwaga. W 2003 r. w sądach apelacyjnych, okręgowych i rejonowych przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto urzędników wynosiło 2964 zł, innych pracowników — 1466 zł.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^c Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. ^d Given including contributions to compulsory social security, but excluding the wages and salaries of judges and prosecutors. ^{e—g} Of which women: ^e — 228, ^f — 1441, ^g — 3661.

Note. In 2003 the average monthly gross wages and salaries in appeal, regional and district courts was 2964 zł for officials, and 1466 zł for other employees.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 13 (89). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2003 R.**
ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2003 r. of which incoming cases in 2003	
SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI COURTS OF FIRST INSTANCE Sądy rejonowe District courts			
OGÓŁEM	10460446	8512984	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY RODZINNE			FAMILY CASES
Sprawy cywilne			Civil cases
Sprawy procesowe	282547	227022	Lawsuit cases
w tym:			of which:
o ustalenie ojcostwa	12663	8618	determination of fatherhood
o alimenty	244890	198853	alimony
Sprawy nieprocesowe	100898	86756	Non-lawsuit cases
w tym:			of which:
opiekuńcze	131725	111376	custody
w tym:			of which:
przysposobienie	3365	2731	adoption
ustanowienie opieki	6628	5974	determination of custody
pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej	42624	34427	suspension, restriction or withdrawal of parental rights
zezwoleń na zawarcie małżeństwa ^a	1494	1405	permission for marriage ^a
zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	37225	28411	exercise of obligation to undergo anti-addiction treatment
z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego ^b	22663	21272	related to the law on the protection of mental health ^b
Sprawy nieletnich	145998	126718	Cases concerning juveniles
SPRAWY CYWILNE (bez spraw rodzinnych)			CIVIL CASES (excluding family cases)
Sprawy procesowe	335179	239336	Lawsuit cases
w tym:			of which:
związane z ochroną naturalnego środowiska człowieka	46	10	related to the protection of the natural environment
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	10440	5881	for damages resulting from transport accidents
roszczenia dotyczące wykonania usług, rękojmi i gwarancji	8375	5483	claims regarding services rendered, warranty and guarantees
opróżnienie lokalu mieszkalnego	53733	35772	vacation of a dwelling
z umów ubezpieczenia	4152	2799	regarding insurance policies
uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym ^c	3064	2222	verification of entry in real estate registry with actual legal status ^c
Sprawy nieprocesowe	394855	320995	Non-lawsuit cases
w tym:			of which:
dział spadku	19562	12744	legacy department
podział majątku wspólnego	16909	8864	division of common property
zniesienie współwłasności	9734	4968	cancellation of common ownership
stwierdzenie nabycia spadku	221405	190451	confirmation of acquisition of inheritance
Sprawy nakazowe	1223387	965046	Order cases
Księgi wieczyste	2779946	2303846	Real estate registers
Sprawy z zakresu prawa geologicznego i górniczego	748	420	Cases related to geological and mining law

^a Dolną granicą wieku uprawniającą do zawarcia małżeństwa jest 18 lat dla kobiet i mężczyzn (Dz. U. 1998 Nr 117, poz. 757); wcześniejsze zawarcie małżeństwa wymaga zezwolenia sądu. ^b Ustawa z dnia 19 VIII 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535) z późniejszymi zmianami. ^c Ustawa o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 1982 Nr 19, poz. 147, art. 10) z późniejszymi zmianami.

^a The lowest age limit for marriage is 18 years for women and men (Journal of Laws 1998 No. 117, item 757); earlier marriages require court permission. ^b Law dated 19 VIII 1994 (Journal of Laws No. 111, item 535) with later amendments. ^c Law on real estate registers and mortgages (Journal of Laws 1982 No. 19, item 147, art. 10) with later amendments.

TABL. 13 (89). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2003 R. (cd.)**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2003 r. of which incoming cases in 2003	
SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI (cd.) COURTS OF FIRST INSTANCE (cont.)			
Sądy rejonowe (dok.) District courts (cont.)			
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL CASES
w tym:			of which:
Sprawy procesowe	119398	83676	Lawsuit cases
w tym dotyczące:			of which with regard to:
roszczeń z umowy sprzedaży (z wyłączeniem dotyczących rękojmi i gwarancji)	50624	37583	claims from purchase and sale agreements (excluding warranty and guarantees)
roszczeń związanych z umowami o usługi	25525	17612	claims related to agreements for rendering services
roszczeń z umowy dostawy	1222	768	claims from delivery agreements
roszczeń z zakresu sporów na tle szkód i bra- ków w przesyłce	105	51	claims related to claims based on damages and faults in supplies
sporów na tle ubezpieczeń majątkowych	3776	2308	property insurance disputes
Sprawy nieprocesowe rejestrowe ^a dotyczące:			Non-litigious registry cases ^a with regard to:
Krajowego Rejestru Sądowego	292218	271963	National Court Register
pozostałych rejestrów	3806	3712	other registers
Rejestr zastawów	203155	190091	Register of pledges
Sprawy nakazowe	481345	360073	Order cases
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY	461133	368347	LABOUR LAW CASES
w tym:			of which:
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę	51300	32903	Termination of employment contract
O wynagrodzenie	247807	212902	Related to wages
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	96818	66959	CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
SPRAWY KARNE I O WYKROCZENIA ^b			CRIMINAL CASES AND PETTY OFFENCES CASES ^b
Sprawy z oskarżenia publicznego	735042	504485	Cases from indictment
Sprawy z oskarżenia prywatnego	26193	18688	Cases from private accusation
Sprawy o wykroczenia	619337	438276	Petty offences cases
Sądy okręgowe Regional courts			
OGÓŁEM	689901	444446	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Sprawy procesowe (łącznie z rodzinnymi)	207971	133732	Lawsuit cases (including family)
w tym:			of which:
o rozwód	122533	81961	divorce
o separację ^c	10691	6706	separation ^c
Sprawy nieprocesowe (bez rejestrowych)	15893	12932	Non-litigious cases (register excluded)
w tym o separację ^c	754	661	of which separation ^c
Sprawy nieprocesowe rejestrowe ^a	5483	5204	Non-litigious register cases ^a
Sprawy z zakresu prawa geologicznego i gór- niczego	661	450	Cases related to geological and mining law
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY	9672	6259	LABOUR LAW CASES
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZ- NYCH	313891	183122	CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
SPRAWY KARNE	15137	10046	CRIMINAL CASES

^a Od dnia 1 I 2001 r. na podstawie ustawy z dnia 20 VIII 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 1212, poz. 770) z późniejszymi zmianami, sprawy nieprocesowe rejestrowe były rejestrowane w sądach rejonowych (sądach gospodarczych). Z dniem 1 I 2004 r. sprawy nieprocesowe rejestrowe zarejestrowane w sądach dotychczas właściwych zostały przejęte przez sądy rejestrowe — gospodarzce prowadzące Krajowy Rejestr Sądowy. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 152. ^c Ustawa z dnia 21 V 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 52, poz. 532).

^a On the basis of the law dated 20 VIII 1997, Provisions enacting the Law on the National Court Register (Journal of Laws No. 1212, item 770) with later amendments, since 1 I 2001 non-procedural registration issues were registered in district courts (commercial courts). As of 1 I 2004 non-procedural registration issues currently registered in the appropriate courts have taken over by commercial — registration courts conducting the National Court Register. ^b See general notes; item 14 on page 152. ^c Law on the Amendment of the Family and Guardianship Code, Civil Code, Code of Civil Proceedings and some other laws, dated 21 V 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532).

TABL. 13 (89). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2003 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2003 r. of which incoming cases in 2003	

SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI (dok.) COURTS OF FIRST INSTANCE (cont.)

Sądy okręgowe (dok.) Regional courts (cont.)

SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL CASES
Sprawy procesowe	40072	25504	Lawsuit cases
w tym roszczenia z umowy:			of which claims from:
sprzedaży	11546	7805	sale and purchase agreements
dostawy	808	424	supply agreements
o roboty budowlane i inwestycyjne	3169	1841	construction and investment agreements
o przewóz i spedycję	792	476	shipment and despatch agreements
Sprawy nakazowe	56719	47068	Order cases

SĄDY DRUGIEJ INSTANCJI COURTS OF SECOND INSTANCE

Sądy okręgowe Regional courts

OGÓŁEM	516008	462347	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE (łącznie z rodzinnymi)			CIVIL CASES (including family)
Apelacje	47368	41780	Appeals
Zażalenia	48527	45363	Complaints
Kasacje	5364	4336	Cassations
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY			LABOUR LAW CASES
Apelacje	21897	18631	Appeals
Zażalenia	3815	3639	Complaints
Kasacje	2306	1692	Cassations
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH			CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
Apelacje	3519	3210	Appeals
Kasacje	483	453	Cassations
Oddalenia	155	153	Dismissal
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Apelacje	68352	54166	Appeals
Zażalenia	42857	41657	Complaints
Kasacje	10300	8140	Cassations
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL LAW CASES
Apelacje	4948	4458	Appeals
Zażalenia	10751	10005	Complaints
Kasacje	460	349	Cassations

Sądy apelacyjne Appeal courts

OGÓŁEM	133649	101562	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE (łącznie z rodzinnymi)			CIVIL CASES (including family)
Apelacje	13340	10175	Appeals
Zażalenia	14453	13734	Complaints
Kasacje	6262	4944	Cassations
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY			LABOUR LAW CASES
Apelacje	1149	921	Appeals
Zażalenia	511	496	Complaints
Kasacje	569	505	Cassations
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH			CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
Apelacje	44828	23502	Appeals
Zażalenia	2940	2889	Complaints
Kasacje	5869	5165	Cassations
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Apelacje	5054	4482	Appeals
Zażalenia	6437	6245	Complaints
Kasacje	2681	2029	Cassations
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL LAW CASES
Apelacje	4498	3330	Appeals
Zażalenia	6932	6536	Complaints
Kasacje	2207	1719	Cassations

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 14 (90). **ŁAWNICY^a W SĄDACH POWSZECHNYCH**

Stan na początku kadencji

LAY JUDGES^a IN COMMON COURTS*At the beginning of the term of office*

OKRES KADENCJI <i>TERM OF OFFICE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>	
		kobiety <i>women</i>	emeryci i renciści <i>retirees and pensioners</i>
1995—1998 ^b	54861	24763	18362
2000—2003	44372	22725	18401

^a Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku. ^b Kadencja przedłużona do 31 XII 1999 r. (Dz. U. 1998 Nr 145, poz. 937).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a A lay judge participates in hearings for up to 12 days in the course of year. b Tenures extended to 31 XII 1999 (Journal of Laws 1998 No. 145, item 937).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 15 (91). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY****ACTIVITIES OF NOTARIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Akty notarialne	1020	1216	1146	1273	Notarial deeds
w tym dotyczące:					of which concerning:
umowy o sprzedaż nieruchomości . .	362	346	336	355	sale agreements for property
rolnych	96	85	89	84	agricultural property
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	24	14	19	16	of which by the State Treasury or agency of local self-government en- tities
pozostałych	266	261	247	271	others
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	76	80	74	83	of which by the State Treasury or agency of local self-government en- tities
umowy przekazania w użytkowanie wie- czyste nieruchomości wraz ze sprzedażą lokalu w domu mieszkalnym	38	38	31	22	agreements for transfer in permanent usuf- ruct of property with the sale of a dwel- ling in a residential building
darowizny nieruchomości	139	140	119	133	donations of property
w tym rolnych	52	49	47	54	of which agricultural
umowy zbycia nieruchomości w zamian za świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych	46	21	17	19	agreements for the sale of property by farmers in return for social security benefits
testamentu	75	107	84	82	wills
majątkowej umowy małżeńskiej . . .	11	25	23	26	articles of marriage
Inne czynności notarialne	2273	3376	3456	4079	Other notarial activities

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 16 (92). **SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY**
LABOUR LAW CASES

RODZAJE SPRAW TYPE OF CASE	1995	2000	2002	2003			
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji cases resolved (tried) in courts of the first instance						
	ogółem total	w tym sposób załatwienia odwołań of which manner of handling appeals					
		uwzględnio- no roszcze- nie w ca- łości lub w części claim recognized completely or partially	zawarto ugodę conciliation	oddalono dismissed			
OGÓŁEM TOTAL	191435	209905	294532	301870	93428	17209	15522
w tym sprawy: of which cases:							
Związane z wypowiedzeniem umowy o pracę Related to termination of employment contract	13415	28511	24093	21881	4090	3048	3879
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia: Related to termination of employment contract without prior notice:							
z powodu upadłości zakładu pracy due to bankruptcy of the workplace	.	39	68	34	4	4	—
z powodu likwidacji zakładu pracy due to liquidation of the workplace	.	189	499	100	68	9	2
z winy pracownika fault of the employee	7253	10123	8536	7338	1382	2176	912
bez winy pracownika no fault of the employee	1209	1486	991	1145	312	176	193
O wynagrodzenie za pracę Related to wages and salaries	101462	73471	146227	187237	65788	6058	2748
Związane ze szczególną ochroną pracy: Related to special employment protection:							
kobiet for women	98	115	93	63	19	8	8
młodocianych for juveniles	40	40	40	23	11	2	1
Dotyczące dochodzenia świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ^a Concerning assertions of rights to benefits from the Guaranteed Employee Benefit Fund ^a	.	811	1572	2026	396	52	456
O odszkodowanie: Damages:							
z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych ^b for accidents at work or occupational dis- eases ^b	1922	2933	2365	872	81	31	159
za mienie: niepowierzone pracownikowi for property: not entrusted to the employee	1804	1738	1658	1547	404	164	171
powierzone pracownikowi entrusted to the employee	4905	3220	2352	2080	613	329	139

^a Na podstawie ustawy z dnia 29 XII 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. 1994 Nr 1, poz. 1) z późniejszymi zmianami. ^b Z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

^a On the basis of the Law on the Protection of Employee Claims in Cases of Employer Insolvency, dated 29 XII 1993 (Journal of Laws 1994 No. 1, item 1) with later amendments. ^b Excluding private farms in agriculture.

TABL. 16 (92). **SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY (dok.)**

LABOUR LAW CASES (cont.)

RODZAJE SPRAW TYPE OF CASE	1995	2000	2002	2003		
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji cases resolved (tried) in courts of the first instance					
	ogółem total			w tym sposób załatwienia odwołań of which manner of handling appeals		
				uwzględnio- no roszcze- nie w ca- łości lub w części claim recognized completely or partially	zawarto ugodę conciliation	oddalono dismissed

SĄDY OKRĘGOWE^c — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)
REGIONAL^c COURTS — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)

OGÓŁEM TOTAL	2830	10335	7996	5544	1133	505	679
w tym sprawy: of which cases:							
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia: Related to termination of employment contract without prior notice:							
z winy pracownika fault of the employee	71	249	197	114	24	6	4
bez winy pracownika no fault of the employee	15	31	20	22	4	1	1
O wynagrodzenie za pracę Related to wages and salaries	895	2470	2208	1880	504	144	157
Dotyczące dochodzenia świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ^a Concerning assertions of rights to benefits from the Guaranteed Employee Benefit Fund ^a	.	40	57	49	11	—	14
O odszkodowanie: Damages:							
z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych ^b for accidents at work or occupational diseases ^b	190	346	265	138	28	11	29
za mienie: niepowierzone pracownikowi . . for property: not entrusted to the employee	115	188	153	132	27	7	12
powierzone pracownikowi . . . entrusted to the employee	409	446	320	264	90	12	23

^a Na podstawie ustawy z dnia 29 XII 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. 1994 r. Nr 1, poz. 1) z późniejszymi zmianami. ^b Z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ^c W 1995 r. — wojewódzkie.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a On the basis of the Law on the Protection of Employee Claims in Cases of Employer Insolvency, dated 29 XII 1993 (Journal of Laws 1994 No. 1, item 1) with later amendments. ^b Excluding private farms in agriculture. ^c In 1995 — voivodship.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 17 (93). **SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**
CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY

RODZAJE SPRAW	1995	2000	2002	2003		TYPE OF CASE
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji <i>cases resolved (tried) in courts of the first instance</i>					
	ogółem <i>total</i>			w tym sposób załatwienia odwołań od decyzji organu rentowego <i>of which decisions by pension provider appealed</i>		
				oddalono odwołanie <i>appeal dismissed</i>	zmieniono decyzję w całości lub w części <i>decision changed partially or totally</i>	

SĄDY REJONOWE ^a — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych) DISTRICT COURTS ^a — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)						
OGÓŁEM	32903	58201	29101	17059	TOTAL	
w tym sprawy:					of which cases:	
O odszkodowanie z tytułu wypadku:					Damages for accident:	
przy pracy w gospodarstwie rolnym	1973	3096	1807	906	at work in agriculture farms	
w drodze do pracy lub z pracy	7152	9061	5159	3156	on the way to work or on	
przy pracy lub choroby zawodowej	7642	16083	9070	5428	the way back from work	
O zasiłek:					disease	
rodzinny	1102	1569	824	305	Concerning benefit:	
chorobowy, wyrównawczy lub opiekuńczy	7044	10860	3965	2663	family	
Świadczenia rehabilitacyjne	1456	2614	1477	695	sick, compensatory or nursing	
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego . .	2406	4615	1906	1429	Rehabilitation benefits	
Ustalenie stopnia niepełnosprawności	1878	6317	3539	1837	Alimony fund benefits	
					Determination of the group of disability	

SĄDY OKRĘGOWE ^b — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)							
REGIONAL COURTS ^b — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)							
OGÓŁEM	128462	282189	272044	206478	117817	65656	TOTAL
w tym sprawy:							of which cases:
Z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkami):							Common retirement pay benefit (with appendages):
o emeryturę	18972	41187	36803	26289	12583	9210	retirement pay
o rentę: z tytułu niezdolności do pracy	40864	113474	132407	120144	71266	42050	pension resulting from an inability to work
rodzinną	4762	10569	10315	7147	4403	1643	family pension
O emeryturę lub rentę:							Concerning retirement pay and pension:
żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służby Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej oraz członków ich rodzin	12334 ^c	5079	4044	5949	3058	1107	professional soldiers, functionaries of the: Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, Penitentiary Staff, State Fire Department, Customs Service as well as members of their families
osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i ich rodzin	4115	4800	5128	4906	2695	1902	natural persons conducting their own economic activity and their families
rolników indywidualnych przekazujących gospodarstwa rolne na własność Skarbu Państwa lub następcom	12418	12885	8024	6917	4783	1390	farmers transferring farm ownership to the State Treasury or to successors
O zasiłek rodzinny	2265	1016	530	176	80	31	Concerning family benefit

^a Sądy rejonowe rozpoznają sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych od 1 X 2001 r. ^b W 1995 r. — wojewódzkie.
^c Dotyczy spraw o szczególne zaopatrzenie emerytalne (górnictwo, kolejowe i inne).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a District courts have tried cases related to social security since 1 X 2001. ^b In 1995 — voivodship. ^c Concerning extraordinary retirement pension (mining, railway and other).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 18 (94). **SPRAWY RODZINNE**
FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
SPRAWY ZAŁATWIONE W SĄDACH PIERWSZEJ INSTANCJI CASES RESOLVED IN COURTS OF FIRST INSTANCE					
Rozwody	41887	47112	50424	54003	Divorces
Separacje ^a	x	2013	3353	3802	Separations ^a
Alimenty	185980	176728	158802	146711	Alimony
SPRAWY NIELETNICH ^b CASES CONCERNING JUVENILES ^b W postępowaniu wyjaśniającym In investigation proceedings					
OGÓŁEM	103678	110826	108485	108864	TOTAL
Nie wszczęto postępowania lub wszczę- te umorzono w związku z:					Proceedings not begun or begun and discontinued due to:
demoralizacją	2782	3355	3948	4588	demoralization
czynami karnalnymi	13809	13691	13969	13771	punishable acts
Przekazano szkołom i organizacjom społecznym w związku z:					Transferred to schools and social orga- nizations due to:
demoralizacją	140	79	58	136	demoralization
czynami karnalnymi	423	354	213	144	punishable acts
Załatwiono w inny sposób ^c :					Resolved in another manner ^c :
w związku z demoralizacją	6752	7465	7613	8620	due to demoralization
w tym umorzono postępowanie	4304	4098	4862	5517	of which proceedings discontinued
w związku z czynami karnalnymi . . .	36590	36716	32464	30571	due to punishable acts
w tym umorzono postępowanie	19500	17901	17246	16081	of which proceedings discontinued
Skierowano na posiedzenie lub rozpra- wę w związku z:					Directed to a session or hearing due to:
demoralizacją	7642	10242	12191	14051	demoralization
czynami karnalnymi	35540	38924	38029	36983	punishable acts
Na posiedzeniu lub rozprawie At session or hearing					
Orzeczono środki wychowawcze w zwią- zku z:					Educative measures adjudicated due to:
demoralizacją	7386	10169	12296	13968	demoralization
czynami karnalnymi	30519	34660	33827	32192	punishable acts
Orzeczono środki poprawcze	1946	1509	1542	1455	Correctional measures adjudicated
Orzeczono inne środki i kary	60	34	30	37	Punitive and other measures adjudicated
Załatwiono w inny sposób ^d w związku z:					Resolved in another manner ^d due to:
demoralizacją	848	1508	1528	1910	demoralization
czynami karnalnymi	4098	5867	6125	7613	punishable acts

^a Ustawa z dnia 21 V 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 52, poz. 532). ^b Dane dotyczą osób; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 151. ^c Między innymi przekazano prokuratorom i innym sądom. ^d Umorzono, przekazano m.in. prokuratorom i innym sądom.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Law on the Amendment of the Family and Guardianship Code, Civil Code, Code of Civil Proceedings and some other laws, dated 21 V 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532). ^b Data relate to persons; see general notes, item 11 on page 151. ^c Among others handed over to prosecutor's offices and other courts. ^d Discontinued, handed over to prosecutor's offices and other courts.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 19 (95). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z DEMORALIZACJĄ WEDŁUG WIEKU^a**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL MEASURES WERE ADJUDICATED BY COMMON COURTS FOR DEMORALIZATION BY AGE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W wieku lat At age					
			do 12 up to 12	13	14	15	16	17
OGÓŁEM	2000	8878	2801	1290	1103	1367	1532	785
TOTAL	2002	10633	2717	1570	1438	1850	2045	1013
	2003	12206	3101	1509	1637	2190	2365	1404
W tym chłopcy	2000	6918	2494	1121	783	917	1043	560
Of which boys	2002	8128	2381	1315	1030	1270	1402	730
	2003	9145	2662	1256	1162	1471	1626	968

^a W momencie orzekania środka wychowawczego.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a At the moment of adjudicating the educative measure.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 20 (96). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2002		2003		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
OGÓŁEM	25667	22992	25111	22119	25521	22303	TOTAL
WEDŁUG WIEKU ^a BY AGE ^a							
13 lat	3678	3281	3632	3171	3831	3348	13
14	5591	4981	5915	5127	5941	5079	14
15	7541	6696	7552	6639	7786	6775	15
16 lat	8857	8034	8012	7182	7963	7101	16

WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW
 BY SELECTED TYPE OF CRIME

Przeciwko życiu i zdrowiu	3716	3264	4072	3562	4367	3821	Against life and health
w tym:							of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	17	16	14	12	9	8	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk	1396	1218	1372	1208	1427	1251	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bóje lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	1795	1581	1873	1622	1985	1729	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa związane z narkomanią — ustawa z dnia 26 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198)	470	420	767	677	889	790	Crimes involved with drug addiction — law dated 26 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198)
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	289	266	389	373	463	450	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	823	692	943	762	1058	854	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
w tym:							of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 Kk	594	477	689	522	786	596	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 Kk	49	46	70	69	79	73	Rape — Art. 197 Criminal Code

^a W momencie popełnienia czynu karalnego.

^a When punishable act was committed.

TABL. 20 (96). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI (dok.)

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2002		2003		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
Przeciwko rodzinie i opiece W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	50	45	94	84	104	84	Against the family and custody Of which cruelty to family or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
	39	36	72	64	87	69	
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	527	420	643	515	722	595	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego w tym:	64	56	64	61	82	71	Against the activities of state institutions and local self-government of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	32	28	18	17	25	21	Infringings bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 Kk	7	7	7	6	9	8	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 Kk	9	9	7	7	14	12	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważanie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk	13	10	25	24	32	28	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości W tym fałszywe zeznania — art. 233 Kk	81	57	92	72	97	66	Against the judiciary Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
	40	26	46	34	64	42	
Przeciwko porządkowi publicznemu	109	97	103	84	71	62	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 Kk	418	342	378	278	421	329	Against the reliability of documents Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
	282	235	264	190	256	186	
Przeciwko mieniu w tym:	18488	16720	17610	15658	17443	15321	Against property of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk	2924	2644	3276	2951	3448	3073	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	6129	5936	4571	4411	4039	3886	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	2152	1991	2119	1975	2123	1992	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	47	44	50	47	45	43	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	695	663	667	617	652	618	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	77^b	75	60	56	52	50	Against economic activity
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	30	29	11	10	7	7	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments

^b W tym orzeczono środki wobec 6 nieletnich (chłopców) w związku z akcyzą (ustawa z dnia 2 XII 1993 r., Dz. U. Nr 127, poz. 584, z późniejszymi zmianami).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^b Of which measures were adjudicated to 6 juveniles (boys) in connection with excise (law dated 2 XII 1993, Journal of Laws No. 127, item 584, with later amendments).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 21 (97). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS BY TYPE OF MEASURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2002		2003		SPECIFICATION
	w związku z in relation to						
	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punish- able acts	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punish- able acts	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punish- able acts	
NIELETNI	8878	25667	10633	25111	12206	25521	JUVENILES
Środki wychowawcze:							Educative measures:
nadzór:							supervision by:
kuratora	3570	9296	4496	8884	5294	8889	probation officer
rodziców	1300	5368	1483	4888	1594	4725	parents
umieszczenie w:							placed in:
ośrodka szkolno-wycho- wawczym ^a	355	447	473	548	425	482	educational centre ^a
placówce opiekuńczo-wy- chowawczej	642	536	590	635	686	714	other care and education centres
skierowanie do ośrodka ku- ratorskiego	154	152	325	205	240	225	directed to probation offi- cer's centre
zobowiązanie do okreśło- nego zachowania	1293	2837	1825	3432	2275	3777	obligation to certain beha- viour
upomnienie	2604	8270	2888	7823	3416	8288	reprimand
inne	244	557	207	401	294	511	others
Zakład poprawczy	1	1173	—	1280	—	1259	Correctional centre
w tym z warunkowym za- wieszeniem	1	751	—	740	—	759	of which with temporary suspension
Pozbawienie wolności	x	4	x	1	x	4	Imprisonment

^a Do 2001 r. — zakład wychowawczy.

U w a g a. W podziale według środków wychowawczych nieletni może być wykazany kilkakrotnie, ponieważ sąd może orzec kilka rodzajów środków.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Until 2001 — educational institution.

Note. In the division by adjudicated educational measures, juvenile may be shown several times, because the court may adjudicate a number of educational measures.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 22 (98). **NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH**
JUVENILES BY EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES ADJUDICATED

RODZAJE ŚRODKÓW	2000	2002	2003	TYPE OF MEASURE
Nadzór:				<i>Supervision by:</i>
kuratora	39389	42230	42538	<i>probation officer</i>
w tym społecznego	22914	25196	24660	<i>of which voluntary</i>
rodziców	15706	15434	14406	<i>parents</i>
Umieszczenie w:				<i>Placed in:</i>
zakładzie poprawczym	2349	2212	2152	<i>correctional centre</i>
ośrodka szkolno-wychowawczym ^a	4471	4703	4931	<i>educational centre^a</i>
placówce opiekuńczo-wychowawczej	2408	2913	2833	<i>other care and education centres</i>
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	866	1152	1298	<i>Directed to probation officer's centre</i>

^a Do 2001 r. — zakład wychowawczy.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Until 2001 — educational institution.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 23 (99). **ZAKŁADY POPRAWCZE, PLACÓWKI RESOCJALIZACYJNE, SCHRONISKA DLA NIELETNICH**
Stan w dniu 31 XII
CORRECTIONAL CENTRES, RESOCIALIZATION CENTRES, DETENTION CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady poprawcze					Correctional centres
Zakłady	28	26	26	26	<i>Institutions</i>
Wychowankowie	1451	1622	1385	1431	<i>Inmates</i>
Placówki resocjalizacyjne^a (młodzieżowe ośrodki wychowawcze)					Resocialization centres^a (youth education centres)
Placówki	48	48	49	51	<i>Institutions</i>
Wychowankowie	2779	2866	3083	3184	<i>Inmates</i>
Schroniska dla nieletnich					Detention centres
Schroniska	20	18	18	18	<i>Institutions</i>
Zatrzymani	519	601	581	611	<i>Detainees</i>

^a Dotyczy placówek całodobowych; w latach 1995 i 2000 — stan w dniu 31 X.
Źródło: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
^a Concern round-the-clock centres; in 1995 and 2000 — as of 31 X.
Source: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice.

TABL. 24 (100). **MAŁOLETNI POD NADZOREM SĄDÓW**
Stan w dniu 31 XII
JUVENILES UNDER COURT SUPERVISION
As of 31 XII

MAŁOLETNI	1995	2000	2002	2003	JUVENILES
OGÓŁEM	162134	171729	165777	163231	TOTAL
w tym sieroty naturalne	6130	6854	6063	5754	<i>of which natural orphans</i>
W tym umieszczeni w:					<i>Of which those placed in:</i>
rodzinach zastępczych	36894	40650	39683	40197	<i>foster families</i>
placówkach opiekuńczo-wychowawczych	30277	30748	28735	27614	<i>care and education centres</i>

U w a g a. Nadzór sądu sprawowany jest wobec osób małoletnich (poniżej 18 lat), które są sierotami naturalnymi lub których rodziców sąd pozbawił władzy rodzicielskiej, ograniczył ją lub zawiesił.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Note. Court's supervision is exercised with regard to juveniles (under 18 years) who are natural orphans or whose parents have been deprived of parental rights, or whose rights have been restricted or suspended.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 25 (101). SZKOŁY W ZAKŁADACH POPRAWCZYCH, PLACÓWKACH RESOCJALIZACYJNYCH I SCHRONISKACH DLA NIELETNICH

Stan na początku roku szkolnego

SCHOOLS IN CORRECTIONAL CENTRES, RESOCIALIZATION CENTRES AND DETENTION CENTRES

As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995/96		2000/01		2002/03		2003/04		SPECIFICATION
	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	
Zakłady poprawcze									Correctional centres
Szkoły podstawowe . . .	28	1157	22	152	18	203	18	195	Primary schools
Gimnazja	x	x	25	421	26	901	26	971	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawowe:									Upper secondary (post-primary) schools:
zasadnicze (zawodowe)	23	462	25	467	26	301	26	364	basic vocational
licea zawodowe . . .	—	—	1	9	1	3	—	—	vocational secondary
Placówki resocjalizacyjne^a (młodzieżowe ośrodki wychowawcze)									Resocialization centres^a (youth education centres)
Szkoły podstawowe . . .	38	2289	32	722	32	374	32	458	Primary schools
Gimnazja	x	x	39	1369	49	1795	63	2455	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawowe:									Upper secondary (post-primary) schools:
zasadnicze (zawodowe)	25 ^b	886 ^b	23	827	2	96	1	16	basic vocational
licea zawodowe . . .	—	—	2	48	—	—	—	—	vocational secondary
Szkoły ponadgimnazjalne — zasadnicze szkoły zawodowe	x	x	x	x	14	148	30	481	Upper secondary schools — basic vocational
Schroniska dla nieletnich									Detention centres
Szkoły podstawowe . . .	6	176	8	156	7	95	7	91	Primary schools
Gimnazja	x	x	8	217	8	245	8	268	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawowe — zasadnicze (zawodowe)	4	41	3	107	6	36	6	64	Upper secondary (post-primary) schools — basic vocational

^a Dotyczy placówek całodobowych; od roku szkolnego 2002/03 łącznie z młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii. ^b Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy.

Uwaga. W przypadku szkół prowadzonych wspólnie przez zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich — szkoły wykazano w zakładach poprawczych, uczniów — odpowiednio w danych placówek.

Źródło: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie placówek resocjalizacyjnych do roku szkolnego 2002/03 — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

^a Concern round-the-clock centres; since the school year 2002/03 including youth social therapy centres. ^b Including job-training schools.

Note. In the case of schools administered jointly by correctional centres and detention centres for juveniles, these schools are shown in correctional centres, while pupils are shown respectively in centre data.

Source: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice, with regard to resocialization centres until the school year 2002/03 — data of the Ministry of National Education and Sport.

TABL. 26 (102). **RODZINNE OŚRODKI DIAGNOSTYCZNO-KONSULTACYJNE (z filiami)**
FAMILY DIAGNOSTIC AND ADVISORY CENTRES (with branches)

LATA YEARS	Ośrodki Centres	Filie Branches	Wydane opinie w sprawach <i>Opinions issued in cases concerning</i>			Osoby badane <i>Persons examined</i>
	stan w dniu 31 XII <i>as of 31 XII</i>		nietletnich <i>juveniles</i>	opiekuń- czych <i>custody</i>	rozwo- dowych <i>divorce</i>	
1995	66	5	6429	7353	5533	45508
2000	65	2	6066	6799	4603	52740
2002	65	2	6634	7115	4250	54290
2003	65	2	6760	7634	4243^a	56760

a Ponadto w sprawach o separację wydano 185 opinii.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Moreover, 185 opinions in separation cases.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 27 (103). **ORZECZENIA SĄDÓW POWSZECHNYCH PIERWSZEJ INSTANCJI
W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**
*ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE
IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000			2002			2003			
	ogółem total	w tym w sprawach z oskarżenia of which in cases involving		ogółem total	w tym w sprawach z oskarżenia of which in cases involving		ogółem total	w sprawach z oskarżenia in cases involving		
		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion	w trybie art. 55 § 1 Kpk w zwią- zku z art. 330 § 2 Kpk ⁴ in res- pect to art. 55 § 1 ^a in connec- tion with art. 330 § 2 ^a
Osądzono Cases heard	300123	292240	7821	427046	420289	6668	497531	489731	7729	71
Skazano Sentences	250154	248831	1284	368240	367139	1098	434812	433382	1428	2
Uniewinniono Acquittals	9980	9231	747	11244	10570	635	12520	11736	762	22
Odstąpiono od wymierzenia kary Punishment withheld	1460	1234	226	1819	1607	212	1857	1636	221	—
Warunkowo umorzono postępo- wanie Proceedings provisionally dis- continued	23399	22651	744	30124	29590	529	31959	31341	618	—
Umorzono Discontinued	15130	10293	4820	15619	11383	4194	16383	11636	4700	47

a Dotyczy powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Criminal Proceedings Code; concerning re-issued decisions of the prosecutor regarding refusals to institute or discontinue proceedings.
Source: data of the Ministry of Justice.

Uwaga do tablic 28—30

Dane o dorosłych skazanych prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego podano łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą.

Note to tables 28—30

The data on adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment are presented jointly with persons sentenced for crimes committed abroad.

TABL. 28 (104). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
OGÓŁEM	222815	365326	415933	386180	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu . .	21418	26055	31285	29437	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk . . .	480	572	572	480	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk	6867	6789	7716	7317	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	10511	11475	12113	11634	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa związane z narkomania — ustawa z dnia 26 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) ^a	2878	6407	9878	9274	Crimes involved with drug addiction — law dated 26 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) ^a
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	11020	124522	140921	137731	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk	4	114618	129910	127592	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności . .	9465	10825	11995	11160	Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals
w tym:					of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 Kk	7211	8100	9067	8363	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 Kk . . .	776	971	986	979	Rape — Art. 197 Criminal Code
Prezentowanie lub produkowanie treści pornograficznych — art. 202 Kk	12	13	19	17	Presenting or producing pornographic content — Art. 202 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece . .	34578	30968	31896	30980	Against the family and custody
w tym:					of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk . .	13474	13410	13952	13618	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego — art. 209 Kk . .	20984	17361	17700	17185	Avoidance of duty of alimony — Art. 209 Criminal Code

^a Łącznie ze skazanymi z ustawy z dnia 31 I 1985 r. o zapobieganiu narkomanii (Dz. U. Nr 4, poz. 15) z późniejszymi zmianami. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Including sentenced from the Law on the Prevention of Drug Addiction, dated 31 I 1985 (Journal of Laws No. 4, item 15) with later amendments. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 28 (104). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
SCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2000	2002	2003		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	304	436	553	448	Against good name and per- sonal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	4609	5607	6988	6383	Against the activities of state institutions and local self- -government
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcyj- nariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	1202	1394	1559	1447	Infringing bodily inviolability or active assault on a public of- ficial — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynno- ści urzędowe organu admini- stracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 Kk	277	370	475	439	Exerting influence on the activity of an organ of the govern- ment administration, local self- -government or State admini- stration — Art. 224 § 1 Crimi- nal Code
Wywieranie wpływu na funkcyj- nariusza publicznego — art. 224 § 2 Kk	1396	1686	2059	1898	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Crimi- nal Code
Znieważenie funkcjonariusza pu- blicznego lub poniżanie albo znieważenie lub poniżanie or- ganu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk	1078	1313	1821	1624	Insulting or belittling a public official or belittling or insult- ing constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedli- wości	5685	8932	12497	11650	Against the judiciary
W tym fałszywe zeznania — art. 233 Kk	2096	2864	3393	2795	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publiczne- mu	2914	3468	3895	3618	Against public order
Przeciwko wiarygodności doku- mentów	16275	16097	18272	14646	Against the reliability of docu- ments
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 Kk	13435	12914	14405	11394	Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu	100150	117145	133143	120143	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk	23061	28430	33737	30191	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	32424	28411	29725	29105	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	8502	10248	11134	10740	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	314	450	630	606	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	966	1290	1395	1362	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarcze- mu	9658	13045	15795	12845	Against economic activity
W tym akcyza — ustawa z dnia 2 XII 1993 r. (Dz. U. Nr 127, poz. 584) z późniejszymi zmia- nami	45	2	2	2	Of which excise — law dated 2 XII 1993 (Journal of Laws No. 127, item 584) with later amendments
Przestępstwa skarbowe — Ko- deks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z póź- niejszymi zmianami	3597	7074	9446	7655	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 29 (105). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
SCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG PŁCI I WIEKUADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY SEX AND AGE

WIEK W CHWILI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA AGE AT THE MOMENT OF COMMITTING CRIME	2000	2002	2003		2000 ^d	2002	2003
			ogółem total	w tym mężczyźni of which men	na 10 tys. ludności danej grupy wieku per 10 thous. population age group		
OGÓŁEM TOTAL	222815	365326	415933	386180	75,7	121,4	137,2
17–20 lat	53796	68196	76325	72249	205,4	253,4	285,9
21–24	35830	55080	62841	58618	145,5	218,8	246,1
25–29	30750	52255	59398	55045	112,7	179,9	199,8
30–34	25128	40792	46227	42712	104,9	165,3	182,1
35–39	24914	39951	43303	39773	96,6	163,8	180,4
40–44	23517	42003	46085	42198	75,4	145,1	166,8
45–49	15035	32767	38630	35617	49,0	105,3	123,6
50–59	10271	26992	34229	31844	25,1	59,0	71,0
60 lat i więcej and more	3575	7290	8895	8124	5,6	11,2	13,7

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 34.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 34.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 30 (106). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
SCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARYADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF PUNISHMENT

A. RODZAJE I WYMIAR KARY

TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	222815	365326	415933	TOTAL
w tym:				of which:
Grzywna	33699	75698	93274	Fine
W tym z warunkowym zawieszeniem wy-				Of which with conditional suspension of
konania kary	1773	3405	3951	punishment
Ograniczenie wolności	14796	39156	52763	Restriction of freedom
z orzeczeniem:				with adjudication of:
obowiązku wykonywania nieodpłatnej				the obligation to perform supervised un-
kontrolowanej pracy na określone	14507	38710	52190	paid work for specified goals
cele				deductions from wages and salaries for
potrącenia z wynagrodzenia za pracę				work for a specified goal
na określony cel	289	446	573	Type of punishment:
Wymiar kary:				with conditional suspension of pu-
z warunkowym zawieszeniem wyko-				nishment
nanania kary	1445	2308	3426	up to 6 months
do 6 miesięcy	8065	24501	31914	over 6 months to 2 years
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	6731	14655	20849	Imprisonment
Pozbawienie wolności	174184	250275	269643	absolute
bezwzględne	30687	35790	36588	with conditional suspension of punish-
z warunkowym zawieszeniem wykona-				ment
nia kary	143497	214485	233055	of which supervision
w tym z zastosowaniem dozoru	56876	65021	69398	Type of punishment:
Wymiar kary:				below 3 months
poniżej 3 miesięcy	573	3593	3181	3 months
3 miesiące	3452	11055	12401	4 and 5 months
4 i 5 miesięcy	6137	16224	19328	6 months
6 miesięcy	22564	41197	47020	over 6 months below 1 year
powyżej 6 miesięcy poniżej roku	33673	51341	55184	1 year
rok	52792	63730	66542	over 1 year to 2 years
powyżej roku do 2 lat	48379	54618	57950	over 2 years below 3 years
powyżej 2 poniżej 3 lat	1676	2371	2413	3 years
3 lata	2114	2603	2352	over 3 years below 5 years
powyżej 3 poniżej 5 lat	1616	2118	1895	5 years
5 lat	372	521	466	over 5 years to 10 years
powyżej 5 do 10 lat	641	694	698	over 10 years to 15 years
powyżej 10 do 15 lat	195	210	213	25 years imprisonment
25 lat pozbawienia wolności	49	89	92	Life imprisonment
Dożywotnie pozbawienie wolności	12	19	18	
Grzywna orzeczona obok kary poz-				
bawienia wolności	65655	86143	89186	Fine in addition to imprisonment

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 30 (106). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA SCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY (dok.)**

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF PUNISHMENT (cont.)

B. GRZYWNY
FINES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Według wymiaru grzywny <i>By size of fine</i>							
		50 zł i mniej 50 zł and less	51— —100	101— —200	201— —300	301— —500	501— —1000	1001— —2000	2001 zł i więcej 2001 zł and more
Grzywna 2000	33699	18	335	1359	3051	7937	15032	4260	1707
<i>Fine</i>									
2002	75698	115	566	2753	7583	20139	33049	8801	2692
2003	93274	103	627	2899	8958	25585	40356	11337	3409
Grzywna orzeczona obok kary po- 2000	65655	33	917	3619	6922	17379	26516	7000	3269
zbawienia wolności									
<i>Fine in addition to imprisonment</i> 2002	86143	34	1155	5702	11271	24624	31878	7936	3543
2003	89186	48	1311	6443	12649	25858	31547	7534	3796

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 31 (107). **PRAWOMOCNE ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH W SPRAWACH O WYKROCZENIA^a**
ADJUDICATIONS UPHELD OF DISTRICT COURTS IN PETTY OFFENCES^a

LATA ORZECZENIA	Ogółem Total	W tym za wykroczenia przeciwko <i>Of which offences against</i>				YEARS ADJUDICATIONS
		porządkowi i spoko- jowi pub- licznemu — art. 51 i 58 Kw <i>public peace and order — Art. 51 and 58 Petty Offences' Code</i>	bezpieczeń- stwu osób i mienia — art. 70 § 2 i art. 77 Kw <i>safety of people and property — Art. 70 § 2 and Art. 77 Petty Offences' Code</i>	bezpie- czeństwu i porząd- kowi w ko- munikacji ^b — rozdz. XI Kw <i>traffic safety and order^b — Chapter XI Petty Offences' Code</i>	mieniu — rozdz. XIV Kw <i>property — Chapter XIV Petty Offences' Code</i>	
OGÓŁEM . . . 1995	565158	48977	3486	349332	28077	TOTAL
2000	598214	45171	2487	316149	95013	
2002	338626	27630	6172	123405	86777	
2003	455786	38777	10331	152073	123896	
w tym w postępo- waniu zwykłym	330381	28918	7646	113211	87340	<i>of which ordinary proceedings</i>
w tym:						<i>of which:</i>
Orzeczone kary zasad- nicze	398879	33135	9011	131916 ^c	108336	<i>Adjudicated principal punishments</i>
w tym grzywny . .	339532	25310	7236	123700	81146	<i>of which fines</i>
Uniewinnienia	25771	3115	785	9262	7019	<i>Acquittals</i>
Umorzenia	21660	1558	286	8428	6212	<i>Discontinuations</i>

^a W latach 1995 i 2000 — orzeczenia kolegiów do spraw wykroczeń; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 152. ^b W latach 2002 i 2003 bez czynów, które zgodnie z nowelizacją Kodeksu karnego (ustawa z dnia 14 IV 2000 r., Dz. U. Nr 48, poz. 548) są kwalifikowane jako przestępstwa. ^c Ponadto orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów w 38137 przypadkach.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In 1995 and 2000 — adjudications by petty offences' boards; see general notes, item 14 on page 152. ^b In 2000 and 2003 excluding petty offences, which in accordance with the amendment of the Criminal Code (law dated 14 IV 2000, Journal of Laws No. 48, item 548) are classified as crimes. ^c Moreover, 38137 cases were adjudicated revoking the right to operate a vehicle.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 32 (108). **TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY**

Stan w dniu 31 XII

PRETRAIL AND CONVICTS UNDERGOING PUNISHMENT

As of 31 XII

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	61136	70544	80467	79281	TOTAL
w tym zatrudnieni ^a	.	14646	15160	16063	of which employed ^a
w tym odpłatnie	12862	10952	9270	9933	of which remunerated
Mężczyźni	59680	68815	78299	77122	Men
w tym młodociani ^b	6601	18895	20274	6968	of which young prisoners ^b
Kobiety	1456	1729	2168	2159	Women
w tym młodociane ^b	115	370	452	157	of which young prisoners ^b
Tymczasowo aresztowani	15686	22032	20896	18240	Pretrial
w tym zatrudnieni ^a	.	1442	1454	1199	of which employed ^a
w tym odpłatnie	1104	881	682	501	of which remunerated
W tym młodociani ^b	3244	8381	6912	3507	Of which young prisoners ^b
Skazani	44779	48006	59248	60773	Convicts
w tym zatrudnieni ^a	.	13204	13706	14864	of which employed ^a
w tym odpłatnie	11758	10071	8588	9432	of which remunerated
W tym młodociani ^b	3434	10803	13757	3598	Of which young prisoners ^b
Ukarani	671	506	323	268	Punished
W tym młodociani ^b	38	81	57	20	Of which young prisoners ^b

B. SKAZANI WEDŁUG WYMIARU KARY

CONVICTS BY TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	45450^c	48006	59248	60773	TOTAL
w tym wielokrotnie karani	27519	23907	26185	26896 ^d	of which previously convicted
według wymiaru odbywanej kary:					of which by type of punishment applied:
Zasadniczej	45450	46700	57830	59080	Principal
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy		182	250	353	1 to 3 months
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3246	1312	1583	1860	Over 3 to 6 months
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	7706	7725	8665	8704	Over 6 months to 1 year
Powyżej 1 roku do 1 roku 6 miesięcy		8002	8723	8643	Over 1 year to 1 year 6 months
Powyżej 1 roku 6 miesięcy do 2 lat	12310	6673	8266	8567	Over 1 year 6 months to 2 years
Powyżej 2 do 3 lat	8134	7185	9881	9641	Over 2 to 3 years
Powyżej 3 do 5 lat	7542	7402	10492	10921	Over 3 to 5 years
Powyżej 5 do 10 lat	4386	5082	6223	6393	Over 5 to 10 years
Powyżej 10 do 15 lat	1493	2231	2621	2763	Over 10 to 15 years
25 lat	633	861	1042	1115	25 years
Dożywotnie pozbawienie wolności	—	45	84	120	Life imprisonment
Zastępczej		1306	1418	1693	Substitutive
Do 30 dni		368	447	530	Up to 30 days
Powyżej 30 dni do 180 dni		798	895	1041	Over 30 to 180 days
Powyżej 180 dni do 270 dni		87	37	67	Over 180 to 270 days
Powyżej 270 dni do 12 miesięcy		35	25	46	Over 270 days to 12 months
Powyżej 12 miesięcy ^e		18	14	9	Over 12 months ^e

^a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania (za 1995 r. brak informacji dotyczących zatrudnionych nieodpłatnie). ^b W 1995 r. — w wieku 17—21 lat, w latach 2000 i 2002 — w wieku 15—24 lat, w 2003 r. — w wieku 15—21 lat. ^c Łącznie z ukaranymi. ^d Karani po raz drugi — 12261, po raz trzeci i więcej — 14635. ^e Zastępcza kara pozbawienia wolności, określona w prawomocnym wyroku przed wejściem w życie Kodeksu karnego z 1997 r.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a During punishment or temporary arrest (in 1995 do not information concerning employed free of charge). ^b In 1995 — aged 17—21, in 2000 and 2002 — aged 15—24, in 2003 — aged 15—21. ^c Including punished. ^d Convicted for the second time — 12261, for the third time and more time — 14635. ^e Substitutive penalty of imprisonment defined in the final judgement prior the Criminal Code of 1997 becoming binding.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 33 (109). **WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA SKAZANYCH ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI**

CONDITIONAL RELEASES FROM SERVING THE FULL SENTENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Skazani ^a , warunkowo przedterminowo zwolnieni z zakładów karnych . . .	25651	14276	18142	19370	Convicted ^a offenders on conditional early release from penal institutions based on
na wniosek dyrektora zakładu kar-nego ^b	17577	7064	8008	8896	a motion of the penal institution di-rector ^b
na wniosek własny, pełnomocnika lub obrońcy }	8074	7167	10093	10418	a motion of the convict, represen-tative or attorney ^c
na wniosek prokuratora lub sądu . . .		1	27	39	a motion of the public prosecutor or court
na wniosek sądowego kuratora zawo-dowego	x	39	10	17	a motion of the professional court pro-bation officer
przez sąd z urzędu	x	5	4	—	by court officially

^a Łącznie ze skazanymi, którym pozostało odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności. ^b, ^c W 1995 r.: ^b — na wniosek administracji penitencjarnej, ^c — na wniosek własny, prokuratora lub sądu.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
^a Including convicts who had to remain to undergo substitute punishment of imprisonment. ^b, ^c In 1995: ^b — a motion of penitentiary administration, ^c — a motion of the convict, public prosecutor or court.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 34 (110). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDTCZE**

Stan w dniu 31 XII
PRISONS AND REMAND PRISONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	154	156	156	156	TOTAL
Zakłady karne	84	86	86	86	Prisons
Areszty śledcze	70	70	70	70	Remand prisons

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 35 (111). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Funkcjo-nariusze Prison staff	Pracownicy cywilni Civilian employees		
				razem total	w tym of which	
					służba zdrowia health service	nauczy-ciele teachers
Przeciętne zatrudnienie	1995	21534	20759	775	512	216
Average paid employment	2000	23045	21937	1108	523	208
	2002	23328	22142	1186	522	194
	2003	23595	22403	1192	519	194
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	2000	x	2054,90	2168,46	2537,49	2347,96
Average monthly gross wages and salaries ^a in zł	2002	x	2458,33	2320,10	2660,64	2631,95
	2003	x	2576,50	2471,64	2722,59	2977,94

^a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe (ustawa z dnia 23 VII 2003 r., Dz. U. Nr 166, poz. 1609), z wyjątkiem przyjętych do służby od 1 I 1999 r., których wynagrodzenia do 30 IX 2003 r. zawierały składki na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe; wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
^a Wages and salaries of prison staff do not include contributions to compulsory social security — retirement, pension and illness (law dated 23 VII 2003, Journal of Laws No. 166 item 1609), except those serving since 1 I 1999 whose wages and salaries included contributions to compulsory retirement and pension security until 30 IX 2003; wages and salaries of civilian employees are given including contributions to compulsory social security.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 36 (112). PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ

Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYMENT OF PENITENTIARY STAFF

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003				SPECIFICATION
				ogółem total	z wykształceniem by education			
					wyż- szym tertiary	średnim (łącznie z police- alnym) second- ary (including post- -second- ary)	zasad- niczym (zawo- dowym) i podsta- wowym basic vo- cational and pri- mary	
OGÓŁEM	21176	22517	22853	23164 ^a	6544	16170	450	TOTAL
Funkcjonariusze	20905	21988	22254	22536	6216	15957	363	Prison staff
na stanowiskach:								holding posts:
oficerskich	4048	4860	5330	5542	5187	355	x	officers
chorążych	1589	2045	2242	2448	348	2098	2	warrant officers
podoficerskich	15268	15083	14682	14546	681	13504	361	noncommissioned officers
Pracownicy cywilni	271	529	599	628	328	213	87	Civilian employees

^a W tym kobiety — 3637.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Of which women — 3637.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 37 (113). OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH

Stan w dniu 31 XII

HEALTH CARE IN PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Szpitala	14	14	14	14	<i>Hospitals</i>
Łóżka w szpitalach	1417	1344	1344	1309	<i>Beds in hospitals</i>
Izby chorych	154	157	157	156	<i>Infirmarys</i>
Ambulatoria	154	157	157	156	<i>Ambulatory departments</i>
Gabinety stomatologiczne	160	160	160	159	<i>Stomatological offices</i>
Apteki	35	40	37	37	<i>Pharmacies</i>
Zatrudnieni:					<i>Employees:</i>
lekarze, stomatolodzy, farmaceuci	674	703	693	692	<i>doctors, dentists, pharmacists</i>
w tym kobiety	475	540	517	522	<i>of which women</i>
personel średni	974	988	970	969	<i>mid-level staff</i>
w tym kobiety	905	906	891	886	<i>of which women</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 38 (114). BIBLIOTEKI W ZAKŁADACH KARNYCH

Stan w dniu 31 XII

LIBRARIES IN PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Biblioteki (bez filii)	154	156	155	156	<i>Libraries (without branches)</i>
Księgozbiór w tys. wol.	1641	1620	1607	1605	<i>Books in thous. of vol.</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 39 (115). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH**

Stan na koniec roku szkolnego

SCHOOLS IN PRISONS

As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995/96	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	20	2	3	3	Primary
Gimnazja	x	9	10	10	Lower secondary
Ponadpodstawowe:					Upper secondary (post-primary):
zasadnicze (zawodowe)	45	30	28	28	basic vocational
średnie:					secondary:
ogólnokształcące	x	2	6	8	general
zawodowe	21	15	14	14	vocational
Kursy zawodowe ^a (w ciągu roku)	50	66	20	58	Vocational courses ^a (during the year)

UCZNIOWIE SZKÓŁ
STUDENTS OF SCHOOLS

Podstawowych	762	56	83	63	Primary
Gimnazjów	x	388	452	484	Lower secondary
Ponadpodstawowych:					Upper secondary (post-primary):
zasadniczych (zawodowych)	2701	2524	2463	2311	basic vocational
średnich:					secondary:
ogólnokształcących	x	92	341	443	general
zawodowych	616	688	663	521	vocational
Kursów zawodowych ^a (w ciągu roku)	1121	1085	186	848	Vocational courses ^a (during the year)

^a W latach kalendarzowych: 1995, 2000, 2002 i 2003.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In the calendar years: 1995, 2000, 2002 and 2003.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 40 (116). **SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW**

CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	851494	993349	1290226^a	TOTAL
w tym:				of which:
Egzekucja należności sądowych	365045	244884	279809	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	41132	43043	46690	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	41063	42949	46466	of which alimonies
O zabezpieczenie roszczeń	2978	4819	7210	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych	13222	7631	8528	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu so-				of which without providing a temporary
cjalnego	9257	4935	4557	dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepienięż-	2590	3527	3248	Enforcement of other non-pecuniary
nych				performances

^a Ponadto 1874 tys. spraw (według stanu w dniu 31 XII) było w trakcie załatwiania.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Moreover, 1874 thous. cases (as of 31 XII) were being resolved.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 41 (117). **KURATORZY SĄDOWI**
Stan w dniu 31 XII
COURT PROBATION OFFICERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Kuratorzy zawodowi dla:					<i>Professional probation officers for:</i>
nieletnich	1619	1825	1817	1777	<i>juveniles</i>
dorosłych	1436	1712	1796	1914	<i>adults</i>
Kuratorzy społeczni dla:					<i>Voluntary probation officers for:</i>
nieletnich	7793	9295	9495	8804	<i>juveniles</i>
dorosłych	10146	13866	15443	16472	<i>adults</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 42 (118). **ADWOKATURA**
Stan w dniu 31 XII
ATTORNEYS AT LAW
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995 ^a	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Adwokaci	7277	7020	7449	7672^b	Attorneys
W tym członkowie zespołów	692	365	325	287	<i>Of which members of teams</i>
Aplikanci	391	972	1101	1203	Applicants
Zespoły adwokackie	106	55	53	49	Teams of attorneys
Sprawy przyjęte^c (w ciągu roku) . .	184333	193415	260859	250642	Cases accepted^c (during the year)
Z wyboru	143376	128432	173247	165241	<i>Choice</i>
karne	42630	36844	47547	44086	<i>criminal</i>
cywilne	88615	78307	97102	92996	<i>civil</i>
inne	12131	13281	28598	28159	<i>others</i>
Z urzędu	40957	64983	87612	85401	<i>Ex officio</i>
karne	35584	52053	77174	70625	<i>criminal</i>
cywilne	4726	6822	9916	14183	<i>civil</i>
inne	647	6108	522	593	<i>others</i>

^a Bez części prywatnych kancelarii adwokackich. ^b W tym kobiety — 1686. ^c Dotyczy spraw dorosłych i nieletnich.
Źródło: dane Naczelnej Rady Adwokackiej.

^a Excluding some private attorney's offices. ^b Of which women — 1686. ^c Applies to adults and juveniles.
Source: data of the Chief Council of Attorneys.